

Facultade de Ciencias da Educación

Presentación da Facultade

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Equipo Decanal

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

Dª María del Mar García Señorán

Vicedecanos/as:

D. Ramón Ángel Fernández Sobrino

Dª María del Carmen Ricoy

D. Xosé Manuel Cid Fernández

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

D. Antonio González Fernández

Localización**LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.****Dirección postal:**

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Grao en Educación Social

Materias**Curso 2**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O05G130V01301	Psicoloxía: Psicoloxía social	1c	6
O05G130V01302	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
O05G130V01303	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas	1c	6
O05G130V01304	Educación social no sistema educativo	1c	6
O05G130V01305	Xénero e educación social	1c	6
O05G130V01401	Educación de persoas adultas	2c	6
O05G130V01402	Educación para o lecer e o tempo libre	2c	6

O05G130V01403	Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos	2c	6
O05G130V01404	Habilidades sociais en educación social	2c	6
O05G130V01405	Intervención socioeducativa para a inclusión social	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicoloxía: Psicoloxía social**

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía social			
Código	O05G130V01301			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández González, Ángel			
Profesorado	Fernández González, Ángel			
Correo-e	afdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Psicoloxía Social constitúe unha disciplina ponte entre a Psicoloxía Xeral e a Socioloxía que aborda procesos que teñen que ver coas relacións interpersoais, coa interacción e influencia social a diferente nivel (interindividual, grupal, organizacional, comunitario e social). Trata de articular o nivel individual e social ao estudar fenómenos que son simultaneamente psicolóxicos e sociais, tendo como referente a determinación mutua entre procesos mentais e sociedade: é o característico do enfoque psicosocial. A materia de Psicoloxía Social ofrece contribucións relevantes a nivel teórico, metodolóxico, así como práctico de cara ao curriculum formativo en Educación Social, na medida en que trata temas que teñen que ver cos procesos psicosociais básicos que subxacen ao comportamento social (as bases nas que se asenta ese comportamento, a percepción e cognición social, relacións sociais, comunicación, comportamento prosocial e agresivo, etc.), as actitudes, os grupos, e as organizacións.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A5	Cóñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
A8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
A13	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe
B15	Creatividade
B16	Liderado
B18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida
B19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Integrar críticamente os os conceptos, marcos teóricos e metodoloxía psicosocial que están na base dos procesos de intervención socioeducativa.	A1	B1 B3 B4 B8
Ser capaz de analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos e de promover a mediación na prevención e resolución de conflitos	A2 A4	B1 B2 B8 B15
Coñecer os fundamentos do deseño de recursos e estratexias para a intervención socioeducativa, así como o desenvolvemento, xestión e avaliación de proxectos e servizos socioeducativos para diferentes contextos	A5 A9 A11 A13	B1 B5 B8
Comprender a traxectoria da educación social e asumir e orientarse dacordo con valores de igualdade e cidadanía democrática	A3 A6	B1 B3 B4 B8 B12 B18 B19
Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A8	B2 B8 B11 B12 B13 B15 B16 B19

Contidos

Tema	
Introducción	Psicoloxía Social e Educación Social. O enfoque psicosocial como ponte entre o enfoque psicolóxico e o sociolóxico.
Procesos psicosociais básicos	Socialización e aprendizaxe social. O coñecemento social das persoas: percepción social, cognición social e procesos de atribución. Relacións interpersonais e comunicación: comunicación verbal e non verbal. Niveis de comunicación.
Relacións interpersonais e procesos de atracción:	Afiliación. Atracción interpersoal. Comportamento altruista.
Relacións interpersonais e procesos de rechazo	Estereotipos, prexuízos e discriminación. Agresión.
Actitudes e influencia social	Actitudes: estrutura, formación, medición, cambio. Procesos de influencia social: maioritaria e minoritaria .
Grupos e comportamento colectivo	Introducción á Psicoloxía Social dos grupos. Psicoloxía Social do comportamento colectivo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	20	38	58
Seminarios	14	8	22
Traballos tutelados	0	30	30
Titoría en grupo	4	0	4
Presentacións/exposicións	3	9	12
Informes/memorias de prácticas	0	10	10
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1
Cartafol/dossier	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividadees encamiñadas a presentar a materia e o plan de traballo individual e en grupo.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia na aula por parte do profesor
Seminarios	Prácticas guiadas nas que se aborda un tema monográfico, que serve para ampliación dos contidos tratados nas sesións maxistrais.

Traballos tutelados	Traballos que fai o alumnado de maneira autónoma fora da aula, tras a conseguinte planificación, supervisión e seguimento por parte do profesor
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de traballos e do proceso de aprendizaxe.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención persoalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Titoría en grupo	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención persoalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Avaliación da temática teórica exposta polo profesor na aula mediante probas que combinen preguntas de resposta curta con preguntas tipo test. Débese acadar un nivel medio como mínimo para poder sumar a puntuación dos outros apartados e facer a media.	40
Seminarios	Avaliación de actividades prácticas de carácter monográfico de aula mediante informes/memorias individualizadas que impliquen a descrición da actividade realizada na aula e reflexión sobre a súa vinculación coa materia e titulación	15
Traballos tutelados	Avaliación do traballo monográfico relacionado coa materia que o/a estudante/a realiza de maneira autónoma en grupo, de xeito cooperativo e baixo a supervisión do profesor. Este traballo combinará unha parte individual e outra grupal. Ademais da estrutura e contido se avaliará a presentación do traballo ou proxecto. O traballo inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e presentación, manexo das TIC e a Plataforma TEMA. A presentación final dos traballos faraa cada grupo diante de todos os demais grupos en horario reservado para as últimas sesións maxistrais, cando está reunido o gran grupo, e farase avaliación e coevaluacións desas presentacións.	30
Presentacións/exposicións	A avaliación das exposicións súmase aos traballos tutelados, dos que forma parte, e terase en conta a relevancia dos contidos tratados, a coherencia, claridade e atractivo da exposición	15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnado Non Presencial que non poida seguir actividades de aula de xeito regular : criterios similares aos da modalidade presencial coa salvedade de que como non participan nas actividades prácticas de aula compensarán éstas con un traballo adicional práctico ademais do teórico. A súa avaliación basearase en: examen que combina preguntas de tipo test con preguntas curtas sobre material impreso vinculado con temario que se lle indicará oportunamente (40% máximo da calificación), un traballo teórico (30% máximo da calificación), un traballo práctico (30% máximo da calificación), ambos planificados previamente de acordo co profesor. Para facer a media dos traballos co exame haberá que ter aprobado este.

O alumnado de modalidade presencial que non alcance o 70% de asistencia nos controis que se fagan nas sesións teórico-prácticas, enténdese que pasará á modalidade de tipo non presencial.

Segunda Convocatoria (Xullo): se conservarán para a Convocatoria de Xullo as calificacións das competencias e probas superadas en convocatorias previas, examinándose o alumnado só das competencias e probas non superadas anteriormente.

Nota: a data oficial de exame do 1º Período/Cuatrimestre é o 17 de decembro de 2014, ás 10 h. (ver Taboleiro Titulación para saber aula). A revisión de exames será o día 29 de xaneiro de 2015 no despacho do profesor, ás 10 h..

-A presentación final dos traballos grupais ante o Gran Grupo será o 4 e o 11 de decembro de 2014. Previamente se farán controis quincenais de seguimento e avaliación continua desos traballos antes da presentación final.

Examen convocatoria de xullo: día 8, 10 h. Revisión: 16 de xullo, 10 h.

Bibliografía. Fontes de información

Baron, R.A. e Byrne, D., **Psicología Social**, Pearson,
Cuadrado, I., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Cuadrado, I., Gaviria, E., López, M., **Cuaderno de prácticas de Ps. Social.**, Sanz y Torres,
Expósito, F. e Moya, M. (Coords.), **Aplicando la Psicología Social**, Pirámide,
Franzoi, S., **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Morales, J.F. e Huici, C. (Coords.), **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Moya, M., **Prácticas de Psicología Social**, UNED,
Paterna, C., Martínez, MC. e Vera, J.J., **Psicología Social**, Pirámide,
Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G.R., Olson, J.M., **Psicología Social**, Thompson,

Ademais da bibliografía fundamental arriba sinalada, se terán en conta as fontes que se citan a continuación e que inclúen diferentes soportes. De todos modos, para os traballos tutelados se recomendarán fontes específicas ademais das sinaladas a continuación.

Alonso, C.M., Gallego, D.J. e Ongallo, C. (2003). *Psicología Social y de las Organizaciones: comportamientos interpersonales*. Madrid: Dykinson

Baron, R.A. e Byrne, D. (2005). *Psicología Social*. Madrid: Pearson.

Garrido, A., Estramina, A. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Franzoi, S. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

la Psicología Social. Barcelona: Ariel.

Morales, J.F., Moya, M., Gaviria, E., Cuadrado, I. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Palací, F.J. (2005). *Psicología de Ovejero, A. (1998). Las relaciones humanas: psicología social teórica y aplicada*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Rodrigues, A. (2006). *Psicología Social para principiantes: estudio de la interacción humana*. México: Trillas.

Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G. e Olson, J. (2003). *Psicología Social*. Madrid: Thompson.

Alvaro, J.L., Garrido, A., e Torregrosa, J.R. (1996). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: McGraw-Hill.

Augusto, J.M.; López, E.; Martínez, R. (2004) *Introducción a Berjano, E. e Pinazo, S. (2001). Interacción social y comunicación*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Bueno, J.R., Lila, M., Molpeceres, M.A., Pinazo, S. (1999). *Psicología Social*. Valencia: Gules.

Expósito, F. e Moya, M. (Coords.) (2005). *Aplicando la Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Gómez Jacinto, L., e Canto Ortiz, J.M. (Coords.) (2000). *Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Hernández, B., Valera, S., e Suárez (2003). *Contextos y procesos en la intervención psicosocial*. Tenerife: Resma.

Hewstone et al. (1990). *Introducción a León et al. (1998). Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Moral Torrazo, F. (2005). *Psicología Social de la comunicación*. Málaga: Aljibe.

Morales, J.F. e Huici (1999). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

la Organización. Madrid: Pirámide.

Peiró, J.M. (1991). *Psicología de Peiró, J.M. e Ramos, J. (1994). Intervención psicosocial en las org*. Barcel: P.P.U.

La Psicología Social en las Organizaciones: Fundamentos. Barcelona: P.P.U.

Sánchez, A. (2002). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: Prentice-Hall.

European journal of social psychology.

Journal of personality and social psychology

Revista de psicología social

-Enlaces básicos:

http://www.uvigo.es/uvigo_gl/Administracion/Biblioteca/

www.eduso.net

Current research in social psychology

European review of social psychology

Journal of community and applied social psychology

Social psychology

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dinámica de grupos e intervención psicosocial comunitaria/O05G130V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos/O05G130V01403

Habilidades sociais en educación social/O05G130V01404

Avaliación de programas socioeducativos/O05G130V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento/O05G130V01102

Outros comentarios

Recoméndase entregar a ficha dentro das dúas primeiras semanas de clase así como conectarse á plataforma TEMA -fatic- onde o alumnado atopará material relacionado ca materia

DATOS IDENTIFICATIVOS**Socioloxía: Socioloxía da educación**

Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	O05G130V01302			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Gómez Suárez, Águeda			
Profesorado	Gómez Suárez, Águeda			
Correo-e	agueda@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/etnicsexualidad			
Descrición xeral	A realidade do ámbito profesional do Educador Social presenta nunha variedade de escenarios moi diversos onde desenvolve a súa labor profesional, dando resposta ás demandas de acceso á cultura, ao benestar e de participación na vida social de amplos colectivos de poboación. O seu traballo ten dúas vertentes moi marcadas: a formativa e a asistencial e de atención ás persoas. Con esta materia de "Socioloxía da Educación" trátase de elaborar un modelo que dé coherencia teórica, dende o que se poida plantexar a pluralidade de situacións dos diversos contextos nos que se desenvolve o educador social na súa práctica profesional.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A13	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural
A14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
A21	Asesorar e/ou acompañar a persoas e/ou grupos en procesos de desenvolvemento socioeducativo
A22	Estar comprometido coa calidade de actuación e moverse de acordo cos principios deontolóxicos do/a educador/a social
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe
B14	Adaptación a situacións novas
B15	Creatividade

B19 Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional

B20 Orientación á calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os supostos sociolóxicos que están na base dos procesos de intervención educativa	A1	B5 B13
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento de procesos socioeducativos	A2	B1
	A3	B2
	A4	B5
	A7	B7
	A9	B8
	A10	B10
	A14	B12
	A20	B15
Favorecer os valores de igualdade e cidadanía democrática	A21	B20
	A22	
	A3	B8
	A18	B10
Coñecer os métodos de investigación cuantitativas e cualitativas e aplicalos á análise da realidade social	A22	B12 B19
	A7	B1
		B2
		B3
		B4
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersonales, desenvolver habilidades e comunicación interpersonal, solidarida e empatía		B5
		B7
	A9	B2
	A10	B3
	A13	B8
	A14	B10
	A18	B11
	A19	B12
	A22	B14
		B19

Contidos

Tema	
Tema I. Introducción a la Sociología de la Educación.	Tema 1.1.Los orígenes de la sociología y la revolución industrial. Tema 1.2.Ciencia y sociología: la cientificidad de las ciencias sociales. Tema 1.3.A Sociología para comprender los procesos de educación social. Tema 1.4.Paradigmas sociológicos dominantes.
Tema II. Conceptos de Sociología de la Educación	Tema 2.1. el proceso de socialización: agentes principales Tema 2.2.Grupos primarios y grupos secundarios (comunidad y asociación) Tema 2.3.Roles y status Tema 2.4.Teorías sociológicas do cambio social Tema 2.5. La cultura como sistema de normas
Tema III. Estructura social	Tema 3.1. La estratificación y el debate sobre la desigualdad social Tema 3.2. Género, etnia y clase social Tema 3.3. Clase social, hábitus e infraclass Tem 3.4. Movilidad social
Tema IV. Teorías clásicas de Sociología de la Educación	Tema 4.1. Introducción a la tradición teórica del pensamiento clásico Tema 4.2. Comte, Rousseau y Saint Simon Tema 4.3. Durkheim, Weber y Marx.
Tema V. Teorías contemporáneas de Sociología de la Educación	Tema 5.1. Teorías del Capital Humano Tema 5.2. Teorías de los Códigos Ligüísticos: Berstein. Tema 5.3. Teorías de la Reproducción Social: Pierre Bourdieu Tema 5.4. Teorías Credencialistas Tema 5.5. Teorías del Etiquetaje. Tema 5.6. Teorías de la Correspondencia y Teorías microsociológicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	8	8	16
Traballos tutelados	14.5	46	60.5

Sesión maxistral	22.5	0	22.5
Probas de tipo test	2	34	36
Traballos e proxectos	2	13	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Directrices de elaboración do traballo, supervisión y resolución de dudas
Traballos tutelados	Elaboración de un proyecto de investigación
Sesión maxistral	Explicación de contenidos teóricos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Titoría en grupos
Traballos tutelados	Titoría en grupos
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Titoría en grupos

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Evaluación continua do proceso de elaboración e exposición dos comentarios de texto referidos aos seis textos científicos que se traballarán a lo longo do cuatrimestre	10
Traballos tutelados	Realización de diversas actividades na aula	10
Probas de tipo test	Proba tipo test sobre os contidos das clases maxistras	40
Traballos e proxectos	Memoria da elaboración dun traballo final en relación aos seis textos que se van a tratar durante o cuatrimestre.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos non presenciais deberán realizar unha proba escrita de preguntas abertas na data oficial do examen e da revisión, referido ao temario da materia. Os alumnos que se presentan en segunda convocatoria poderán elixir entre realizar un traballo de investigación para entregar na data oficial do examen ou ben realizar unha proba escrita con preguntas abertas na data oficial do examen.

-Avaliación modalidade non presencial: AVALIACIÓN MEDIANTE UN EXAMEN DE PREGUNTAS ABERTAS A DESENVOLVER SOBRE O TEMARIO DA MATERIA.

- Segunda convocatoria (xullo): se manteñen as competencias/probas superadas e só se examinarán das non superadas.

O examen realizarase na data oficial e a revisión tamén realizarase na data oficial publicada públicamente

Bibliografía. Fontes de información

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall.,
Giner, Salvador; Lamo de Espinosa, Emilio; Torres, Cristóbal (eds.), **Diccionario de sociología**, Alianza Editorial,
Alvira, F. Et. Al., **El análisis de la realidad social**, Alianza,
Fernandez Enguita, M., **Sociología de la Educación**, Ariel Reforma,

ALTHUSSER, L. (1977): "Ideología y aparatos ideológicos de Estado", en L.A., *Posiciones*, Barcelona, Anagrama.

APPLE, M. W. (1.987a): *Ideología y curriculum*, Madrid, Akal.

BELTRAN, J.; HERNÁNDEZ, F. (2011): *Sociología de la Educación*. McGrawHill

BERNSTEIN, B. (1.971): *Class, codes and control, vol. I: Theoretical studies towards a sociology of language*, Londres, Routledge and Kegan Paul. Versión española en prensa, Madrid, Akal.

BOUDON, R. (1983): *La desigualdad de oportunidades*, Barcelona, Laia.

BOURDIEU, P. (1988): *La distinción*, Madrid, Taurus.

(1.981): *La instrucción escolar en la América capitalista*, Méjico, Siglo XXI.

- BOWLES, S. y GINTIS, H. (1976a): *La meritocracia y el "coeficiente de inteligencia": una nueva falacia del capitalismo*, Barcelona, Anagrama.
- COLLINS, R. (1.988): *La sociedad credencialista*, Madrid, Akal.
- DREEBEN, R. (1968): *On what is learned in school*, Reading, Mass., Addison-Wesley.
- DURKHEIM, EMILE (1987) "Las reglas del método sociológico", Editorial La Pleyade, Buenos Aires.
- FERNANDEZ DE CASTRO, I. (1983): *Reforma educativa y desarrollo capitalista*, Madrid, Edicusa.
- FERNÁNDEZ ENGUITA, M. (1990): *La escuela a examen*. Eudema. Madrid.
- FOUCAULT, M.(1989): *Vigilar y castigar*. Siglo XXI. Madrid
- GIDENNS, ANTHONY, (1990): *La Teoría Social Hoy*, Edit. Alianza, Madrid.
- GUERRERO, A. (1996): *Sociología de la Educación de la Educación*. Síntesis. Madrid
- LERENA, C. (1985): *Materiales de Sociología de la Educación para educadores sociales y de la cultura*. Madrid. Zero.
- LÓPEZ DE CEVALLOS, P. (1987) *Un método para la investigación-acción participativa*. Madrid. Editorial Popular.
- MARTÍN SANTOS, L (1988): *Diez lecciones de Sociología de la Educación*. FCE. México.
- McROBBIE, A. (1978): "Working class girls and the culture of femininity", en *Women Studies Group*, ed., *Women take issue*, Londres, Hutchinson.
- MILLS, C. WRIGHT (1971): *La Imaginación Sociológica*, F. C. E., México.
- QUERRIEN, A. (1979): *Trabajos elementales sobre la escuela primaria*, Madrid, La Piqueta.
- ROSENTHAL, R. y JACOBSON, L. (1.968): *Pygmalion in the classroom*, Nueva York, Holt, Rinehart and Winston.Routledge and Kegan Paul.
- THUROW, L. C. (1983): "Educación e igualdad económica", *Educación y Sociedad* 2.
- WEBER, MAX, (1984): "La Etica Protestante y el Espíritu del Capitalismo", Editorial Sarpe, Madrid.
- WHITTY, G. (1.985): *Sociology and school knowledge*, Londres, Methuen.
- WILLIS, P. (1.986): "Produccion cultural y teorías de reproducción", *Educación y Sociedad* 5.

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Xénero e educación social/O05G130V01305

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G130V01201

Outros comentarios

Recomiendo cursar en Tercer curso, la materia "Sociología del Consumo y de las Identidades culturales"

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas				
Materia	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas			
Código	O05G130V01303			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Profesorado	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Correo-e	cocampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O simple achegamento, con ansias de saber, á realidade socioeducativa, e non digamos xa a intervención na mesma desde competencias relativas ao saber facer, require dun coñecemento polo miúdo da devandita realidade. Todo iso pasa por procesos fundamentados, sistemáticos e minuciosos de diagnóstico e análises de necesidades que respondan ás preguntas craves da educación: ¿que necesita a persoa para optimizar o seu desenvolvemento como tal? ¿coñecemos a súa situación espazotemporal?. A tales cuestións pretende dar resposta esta materia dende un enfoque socioeducativo.			

Competencias de titulación

Código	
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
A12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
B2	Planificación e organización
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B16	Liderado
B20	Orientación á calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos	A4
Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa	A5
Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional	A6
Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento	A12
Planificación e organización	B2
Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional	B4
Liderado	B16
Orientación á calidade	B20

Contidos

Tema	
Tema 1.- Fundamentos conceptuais e metodolóxicos do diagnóstico nos ámbitos educativos formais, informais e non formais.	Definición.- Tipos de diagnóstico.- Obxecto e finalidade do Diagnóstico en Educación.- Distintos modelos de diagnóstico.- Funcións do diagnóstico en Educación Social.
Tema 2.- Planificación e desenvolvemento do proceso diagnóstico.	Proceso diagnóstico.- A relación entre proceso e modelo.- Distintas fases en función do modelo elixido
Tema 3.- Técnicas, instrumentos e recursos para o diagnóstico educativo.	Técnicas, instrumentos e recursos do diagnóstico educativo: aspectos xerais.- As técnicas, instrumentos e recursos de recollida de información en cada un dos ámbitos e variables.

Tema 4.- Fundamentos, enfoques, modelo e xustificación da análise de necesidades socioeducativas.	Aspectos xerais da análise de necesidades.- Modelo de análise de necesidades socioeducativas.
Tema 5.- Ferramentas para a detección de necesidades e toma de decisións.	Indicadores sociais.- Entrevista de grupo.- Inventario de recursos.- Sondaxe de problemas.- Técnica do grupo nominal.- Técnica Delphi.- Sistema de Ideas Clave.- Grupo de discusión.- Campo de forzas.- Matriz decisional.
Tema 6.- Técnicas de elaboración de informes e comunicación de resultados.	Determinación das fases de elaboración dun informe diagnóstico.- Aspectos a contemplar nun iforme.- A comunicación de resutados.
Tema 7.- Normas éticas e deontolóxicas a observar no diagnóstico e na análise de necesidades.	As normas éticas.- Normas deontolóxicas.- O profesional da educación e o diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	12.5	17.5
Estudo de casos/análises de situacións	5	12.5	17.5
Traballos tutelados	5	10	15
Sesión maxistral	16	16	32
Presentacións/exposicións	8	24	32
Probas de tipo test	2	10	12
Traballos e proxectos	2	10	12
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Realízase xeralmente dentro das sesións maxistrais, tratando así de que se fagan máis participativas e propicien a realización de exercicios escritos que se poidan recoller e avaliar.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía e redacción de informe. Nesta asignatura o principal traballo tutelado será o dun proxecto de análise de necesidades socioeducativas.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Nesta materia concreta aplicarase a estudos de caso e análise de situacións relacionadas co diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun proxecto previamente elixido e tutelado polo docente. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.
Traballos tutelados	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.
Presentacións/exposicións	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.

Resolución de problemas e/ou exercicios	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.
Probas	Descrición
Probas de tipo test	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.
Traballos e proxectos	Neste tipo de actividades de ensino-aprendizaxe o alumnado disporá da atención individualizada de asesoramento e apoio para que poida dar a adecuada resposta á cuestión coa cal se enfronta na materia, tanto se lla propuxo o profesor como se a elixiu o propio discente.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas mediante a execución de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	5
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse no proceso. A proposta dos casos para traballar con eles está prevista a medida que se expoñen nas sesións maxistras os contidos da materia	10
Traballos tutelados	Traballos cuxo contido e prazo resulta dun acordo entre alumnado (normalmente en equipo) e profesor, que se realizan co asesoramento e apoio de leste. Estes traballos consistirán na realización dun proxecto de análise de necesidades.	10
Sesión maxistral	As sesións maxistras enténdense tamén como tempo de traballo na que ten lugar a participación activa do alumnado facendo exercicios sobre casos de diagnóstico e análise de necesidades, e non só como explicacións e/ou exposicións do profesor, porque nelas é fundamental manter a atención, o interese e a comprensión do que se di por parte das persoas discentes.	5
Presentacións/exposicións	Exposición e defensa oral dun traballo tutelado coa axuda de diapositivas.	10
Probas de tipo test	Proba sobre conceptos e procedementos metodolóxicos que inclúe ítems de evocación, de recoñecemento, así como tamén problemas e exercicios prácticos sobre casos e situacións.	25
Traballos e proxectos	Realización en equipo de proxectos que esixen a mobilización de varios coñecementos para resolver un problema ou a unha cuestión de diagnóstico facendo algunha proposta de solución de maior ou menor carácter innovador e plenamente fundamentada. Faranse coa tutela do profesor.	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas escritas compostas por preguntas cuxa resposta esixa relacionar conceptos, aplicalos e resolver cuestións relacionadas cos fundamentos e a práctica do diagnóstico na educación social	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas-exames

Como pode verse, trátase dun sistema de avaliación continua no que se fai unha proba-exame que terá un peso do 45% da cualificación final. Ao respecto compre precisar que constará de dúas partes, que no seu conxunto deberán responder ás competencias da materia, e son:

- Proba obxectiva (30 ítems de 3 alternativas)
- Preguntas abertas (a elixir 3 de 5 que se propoñan)

A cualificación da proba obxectiva farase mediante a aplicación da fórmula: $P=NA - (NE:Na-1)$, donde: P = puntuación; NA = número de acertos; NE = número de erros; Na = número de alternativas

A puntuación da proba de respostas abertas farase conforme aos seguintes criterios: I) Estructura correcta da resposta en función das competencias que se avalían; II) Pertinencia de citas e datos; III) Precisión na resposta contemplando as relacións conceptuais necesarias; IV) Aportacións propias e orixinalidade; V) Aportacións claras en relación co "saber facer" vencellado á pregunta que se formula.

Para aprobar a asignatura esíxese superar a proba-exame da mesma (acadar 5 puntos), xa que iso supón ter adquiridos os mínimos competenciais esixibles na materia.

A avaliación do estudo de casos e resolución de problemas farase a partir das actividades realizadas nas clases que o profesor recollerá e avaliará de forma continuada tomando as competencias da materia como criterio fundamental.

Os traballos e proxectos defenderanse en exposición pública na clase e avaliaranse tendo en conta: os datos correspondentes ao seguimento (son tutelados), traballo escrito que se entrega e calidade da exposición realizada. Os principais criterios constitúeno as competencias da materia.

Probas-exame (datas):

A proba de exame será o día 22 de decembro ás 16 horas

A revisión de cualificacións está prevista para o día 29 de xaneiro

A correspondente á 2ª convocatoria (xullo) áchase prevista para o día 1 de xullo ás 10 horas e a revisión o 17 dese mesmo mes

2ª convocatoria(xullo):

A proba-exame de xullo, cunha estrutura análoga á de xaneiro, haberá de facela o alumnado que non consiga o aprobado na asignatura na convocatoria ordinaria. Incluirá aqueles aspectos que haxan de valorarse por considerarse indicadores das competencias da materia, sobre todo no caso das persoas que, por razóns debidamente xustificadas, teñan máis dun 20% de ausencias a clase ou que, aínda con porcentaxe inferior de ausencias, non entregasen nos prazos oportunos os traballos que permitan avaliar o logro de competencias propias da materia a partir da participación activa na clase. Quen aprobe esta proba enténdese que superou os mínimos competenciais esixibles para superar a materia. Convén, pois, que a preparación da proba polo alumnado estea tutelada polo profesor.

Bibliografía. Fontes de información

ANAYA NIETO, D, **Diagnóstico en Educación. Diseño y uso de instrumentos**, 2003,

GUPTA, K., **Guía práctica para evaluar necesidades**, 2003,

IGLESIAS CORTIZAS, Mª. J., **Diagnóstico escolar. Teorías, ámbitos y técnicas**, 2005,

PÉREZ-CAMPANERO, Mª. P., **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**, 2000,

SOBRADO, L. e OCAMPO, C. I., **Evaluación Psicopedagógica y Orientación Educativa**, 2000,

GRANADOS, P. e MUDARRA, M. J., **Diagnóstico en Educación Social**, 2010,

COMPLEMENTARIA

BUISAN, C. e MARÍN, M. A. (1987). *Como realizar un diagnóstico pedagógico*. Barcelona: Oikos-Tau.

JIMÉNEZ, A. (2003). *Diagnóstico en Educación. Modelo, técnicas e instrumentos*. Salamanca: Amarú.

MARÍ, R. e outros (2009). *Guía de boas prácticas para o diagnóstico pedagógico*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Recomendacións

Outros comentarios

A metodoloxía de ensino/aprendizaxe que se pretende aplicar ten como centro o alumnado e pon especial énfase na autonomía, responsabilidade, interese e capacidade de traballo do mesmo para desenvolver unha autoaprendizaxe baseada no estudo e traballo autónomo así como en equipo. Neste contexto, recoméndase utilizar as plataformas e contornas educativas virtuais como ferramentas de aprendizaxe propias do novo terceiro contexto, o cal, ademais de posibilitar unha docencia virtual a través de accións formativas programadas na rede e de facilitar o seguimento, control e avaliación en liña da aprendizaxe, proporciona unha ampla variedade de recursos como: bibliotecas virtuais, libros virtuais, materiais dixitais, exercicios interactivos e teletutorías. Por tanto o seu interese aumenta día a día. Por iso é polo que durante o curso aproveitaranse as posibilidades educativas do portal web de FaiTIC, entre outros, e, en particular, o Programa tema da Universidade de Vigo co propósito de que o alumnado dispoña dun novo espazo educativo como complemento virtual da docencia presencial.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación social no sistema educativo				
Materia	Educación social no sistema educativo			
Código	O05G130V01304			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández Fernández, José			
Profesorado	Fernández Fernández, José			
Correo-e	josefernandez@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	Coa impartición desta materia, que consta de 6 créditos ECTS de carácter obrigatorio, a impartir en 2º curso del Grado de Educación Social, trátase de aproximar a figura do educador/a social aos centros de ensino como un profesional que pretende dar resposta a diversas necesidades de intervención socioeducativa formando persoas e cidadáns dispostos a enfrontarse ás realidades actuais. Unha realidade cada vez máis complexa, que plantexa novos problemas que precisan de profesionais que os entendan en profundidade e que, pola súa formación específica, poidan axudar a previlos e buscar solucións en colaboración con todos os membros da Comunidade Educativa e fomentando canles de transmisión que perfeccionen a comunicación conxunta entre o centro escolar e a familia co fin de conseguir unha educación integral para o alumnado, sobre todo naqueles casos nos que as circunstancias poideran prexudicar de maneira contraproducente o progreso dos educandos. A escola ten dificultades para facerse cargo das "disfuncionalidades" que nin a familia, nin os centros educativos, nin a comunidade ou o entorno poden asumir ou cumprir. Nesta liña, nunha institución escolar que debe atender múltiples demandas, a figura mediadora do educador/a social pode desempeñar un importante e transcendental cometido, facilitando a integración de distintos entornos educativos, aproximando os seus respectivos proxectos formativos e as influencias pedagóxicas que proveñen de diferentes ambientes. Por outra parte, e ademais das tarefas de mediación, o seu desempeño profesional poderá proxectarse en campos máis específicos, como son a educación familiar, a atención a problemas de protección e conflito na infancia, a prevención da violencia de xénero, a transición da escola á vida activa, a coordinación dos temas transversais ou o fomento da asistencia á escola dos nenos e nenas máis desfavorecidos, evitando un absentismo que conduce frecuentemente ao fracaso escolar e social.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
A8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B5	Xestión da información
B9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
B12	Compromiso ético
B16	Liderado
B18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Integrar criticamente os supostos teóricos, pedagóxicos, políticos e legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa.	A1
Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)	A3
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos	A4
Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas.	A7
Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A8
Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar	A9
Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)	A10
Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre	A11
Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas	A20
Capacidade de análise e síntese	B1
Planificación e organización	B2
Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega	B3
Xestión da información	B5
Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos	B9
Compromiso ético	B12
Liderazgo	B16
Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida	B18
Orientación á calidade	B20

Contidos

Tema	
1. O sistema educativo español: normatividade educativa de ámbito estatal, autonómico e local	1.1. Estrutura do sistema educativo español. 1.2. A educación social nos currículos escolares. A súa relación coas competencias básicas e o papel do educador/a social.
2. A figura do educador na formación social	2.1. O carácter social do fenómeno educacional. 2.2. A educación social na adolescencia.
3. O/a educador/a social no sistema educativo	3.1. Xustificacións e funcións. 3.2. Experiencias da presenza de educadores/as sociais en centros escolares de distintas CC.AA. 3.3. O caso particular de Extremadura. 3.4. As canles de comunicación familia-escola e outras institucións 3.5. A intervención do educador/a social noutros países
4. A convivencia e os conflitos nos centros escolares	4.1. Maltrato escolar entre iguais: acoso ou bullying. Indicadores, tipos de acoso, protocolo de actuación. 4.2. Programas de convivencia, prevención de conflitos e mediación escolar. 4.3. Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.
5. O absentismo escolar e as súas consecuencias	5.1. Marco legislativo e complexidade conceptual. 5.2. Causas e medidas preventivas. 5.3. Protocolo de actuación.
6. A problemática do fracaso escolar.	6.1. Concepto e causas do fracaso escolar. 6.2. Actuacións do educador/a ante o fracaso escolar dentro e fóra da escola.
7. Colaboración da escola coas distintas redes e recursos socioculturais: cara a un sistema educativo integrado.	7.1. Cooperación da institución educativa cos Servizos Sociais dos Concellos, Fiscalía de Menores, Consellería de Familia, Policía, Institucións de Menores...

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20.5	28.5	49

Traballos de aula	6	6	12
Traballos tutelados	6	19	25
Titoría en grupo	2	7	9
Presentacións/exposicións	11	30	41
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta curta	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia
Traballos de aula	Proposta de debates en pequenos grupos e postas en común, coa elaboración e discusión de conclusións
Traballos tutelados	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación
Titoría en grupo	Tempo reservado para atender e resolver dúbidas do alumnado en pequenos grupos
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas e elaboración dun cartafol ou dossier. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Sesión maxistral	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas e elaboración dun cartafol ou dossier. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Traballos de aula	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas e elaboración dun cartafol ou dossier. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Traballos tutelados	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas e elaboración dun cartafol ou dossier. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Presentacións/exposicións	Para os traballos de aula: Seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas e elaboración dun cartafol ou dossier. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para os obradoiros: Atención continuada no proceso de elaboración das actividades propostas Para as presentacións/exposicións: Exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Seguimento e participación activa no desenvolvemento diario das clases e das actividades presenciais teóricas e prácticas propostas, que se recollerán nun cartafol ou dossier.	10

Traballos tutelados	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación, resolución de casos prácticos.	15
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	25
Probas de resposta curta	Proba individual de reflexión ou na que se dea conta que se entenderon os contidos da materia.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nas probas terase en conta o uso axeitado da presentación e exposición escrita (corrección ortográfica, expresión sintáctica e gramatical), o sentido crítico, o esforzo de síntese e a capacidade de relacionar datos.

As cualificacións indicadas en termos porcentuais no cadro *in supra* son as máximas que se poden acadar en cada un dos apartados.

A proba escrita constará de preguntas máis ben curtas, inda que de distinto grao de extensión. Algunha pode estar plantexada tipo test e constar dalgún caso práctico.

Para poder facer media e superar a materia é necesario que o alumnado presencial supere todas as probas referidas (dossier, traballos, exame), obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada un dos apartados avaliábles.

En calquera caso, considerarase suspenso a nota na cualificación global da materia que sexa inferior a 5 puntos.

Alumnado non presencial

-Realización de dous traballos tutelados relacionados coa temática da materia, para o que se debe pór en contacto co profesor ao inicio de curso e comunicarlle tal situación de forma debidamente xustificativa. Puntuación, ata 4 puntos. Para facer media é preciso obter neste apartado polo menos 2 puntos e participar nas dúas actividades propostas.

- Realización dun exame sobre o temario: ata 6 puntos. Para facer media é preciso conseguir un mínimo de 3 puntos por este apartado.

Na segunda convocatoria, todo o alumnado conservará a parte (teórica ou práctica) xa superada e realizará só aqueles apartados que non tivesen un grao de realización satisfactorio.

A data do exame no primeiro período será o 12 de xaneiro de 2015 e para o 2º período o día 30 de xullo.

O exme de Fin de carreira terá lugar o día 17 de outubro de 2014.

Bibliografía. Fontes de información

- Aznar, E. et al., **El educador social y el trabajo en las escuelas**, Revista de Educación Social, 4,, 2005,
- Castro, M. et al. (coords.), **Educación Social e Escola**. Santiago de Compostela: Nova Escola Galega / Colexio de Educadoras e Educadores Sociais de Galicia., (2008),
- Ley, **Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa**. B.O.E., nº 295, 10 de diciembre de 2013,
- De Oliveira, A. M. & Santos, M. A., **Educacão e tempo livre: o papel do animador sócio-cultural em contexto escolar**. En, Cid, X. M. & Peres, A. (eds.). Educación social, animación sociocultural y desarrollo comunitario. Vol. II. Our, (2007),
- Eduso.net, **El educador y la educadora social en el estado español: una concreción de su trabajo en centros escolares**. Eduso.net., (2004),
- Galán Carretero, D., **Los educadores sociales en los centros de Educación Secundaria de Extremadura**, Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social, nº 15, pp. 57-71., (2008),
- Ley, **Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación na comunidade educativa**. D.O.G. nº 136, 15 de xullo de 2011,
- Ley, **Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación**. B.O.E. nº 106,, 4 de mayo de 2006.,
- Lirio Castro, J. (coord.), **La metodología en la Educación Social: Recorrido por los diferentes ámbitos profesionales**, Madrid, Dykinson, S.L., (2005),
- Ortega, J., **Educación social y escuela, Educación y futuro**, 3, 7 □ 23, (2000),
- Ortega, J., **La escuela como plataforma de integración. La educación social y la escuela ante los desafíos de una sociedad en transformación (violencia, racismo, globalización,□)**. En, Núñez, V. (coord.). La educac, (2002),
- Ortega, J., **Pedagogía Social e Pedagogía Escolar: La Educación Social en la escuela**, Revista de Educación, 336, 111 □ 127., 2005,

Riveiro, S., "A intervención en institutos". En, Cruz, L. (coord.). Actas da 2ª Escola de Primavera **Educación Social e Servizos Sociais**. Santiago de Compostela: Colexio de Educadoras e Educadores Sociais de Gal, (2007),

Vallés, J., El educador social y el absentismo escolar, Revista de Educación Social, 4, www.eduso.net/res/?b=7&c=53&n=146, (2005),

Valls, R., Los educadores y educadoras sociales en las comunidades de aprendizaje, Revista de Educación Social, 4, www.eduso.net/res/?b=7&c=53&n=145, (2005),
